

صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
سناد انتخابات
دبیر خانه

انتخابات

روندشناسی جریان‌های سیاسی در
خبرگزاری‌ها، کانال‌های تلگرامی و مطبوعات

بیست و یکم اردیبهشت ماه ۱۳۹۶ - شماره ۶۵

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه.....	۱
نگاهی کلی به فضای انتخابات.....	۱
۱) جریان اصولگرا.....	۱
۲) جریان اعتدالگرا و اصلاح طلب.....	۱
۳) جریان احمدی نژاد.....	۱
۱) جریان شناسی اصول گرایان.....	۲
الف) خطوط کلی تبلیغی.....	۲
ب) فراز و فرود تبلیغی.....	۲
ج) سناریو خوانی.....	۲
د) محورهای تبلیغی.....	۲
ه) پیشران‌های سیاسی.....	۳
و) مهمترین سوژه‌ها.....	۳
۲) جریان شناسی اصلاح طلبان.....	۴
الف) خطوط کلی تبلیغی.....	۴
ب) فراز و فرود تبلیغی.....	۵
ج) سناریو خوانی.....	۵
د) محورهای تبلیغی.....	۵
ه) پیشران‌های سیاسی.....	۵
و) انتقاد از نهادهای قانونی نظام.....	۵
ز) مهمترین سوژه‌ها.....	۶
۳) جریان شناسی اعتدالیون.....	۸
الف) خطوط کلی تبلیغی.....	۸
ب) فراز و فرود تبلیغی.....	۸
ج) سناریو خوانی.....	۸
د) محورهای تبلیغی.....	۸
ه) پیشرانهای سیاسی.....	۹
و) انتقاد به نهادهای قانونی.....	۹
ز) مهمترین سوژه‌ها.....	۱۰
۴) جریان شناسی حامیان احمدی نژاد.....	۱۲
الف) خطوط کلی تبلیغی.....	۱۲
ب) فراز و فرود تبلیغی.....	۱۳
ج) سناریو خوانی.....	۱۳
د) محورهای تبلیغی.....	۱۳
ه) پیشران‌های سیاسی.....	۱۳
و) انتقاد از نهادهای قانونی نظام.....	۱۴
ز) مهمترین سوژه‌ها.....	۱۶

مقدمه

پژوهش حاضر به بررسی جدیدترین^۱ وضع جریان‌های سیاسی اصول‌گرایان، اصلاح‌طلبان، اعتدالیون و حامیان احمدی‌نژاد اختصاص دارد. در این پژوهش به مهمترین سوژه‌ها، محورهای تبلیغی، پیشران‌های سیاسی و انتقاد احزاب و شخصیت‌های سیاسی به نهادهای کانونی نظام پرداخته می‌شود. احصاء خطوط کلی تبلیغی، فراز و فرودهای تبلیغی و سناریوهای محتمل جریان‌های سیاسی، از دیگر بخش‌های این پژوهش است.

نگاهی کلی به فضای انتخابات

۱) جریان اصولگرا

جبهه اصولگرایان در آستانه برگزاری مناظره سوم تلاش بیشتری برای نشان دادن برتری رئیسی بر سایر کاندیداهای این جریان بکار بسته است. در تبلیغات این جریان به رغم بهره‌گیری از شعارهای قالیباف علیه دولت، تلویحا رئیسی را به عنوان نامزد اصلی معرفی می‌نماید. اصولگرایان اکنون بیشتر بر ناتوانی و ناکارآمدی دولت در تحقق وعده‌ها و شعارها تاکید دارد. برجسته‌سازی اظهارات رئیسی در دیدار با مردم و حضور در میتینگ‌های انتخاباتی در سطح کشور و جا انداختن ناکارآمدی رئیس دولت فعلی، با نشر اظهارات برخی نخبگان سیاسی و نیز ارائه شواهد و مصادیقی از تفاوت زندگی اعضای کابینه با زندگی عموم مردم از مهمترین محورهای تبلیغی این جریان در روزهای اخیر بوده است. توجه به انتخابات شورای اسلامی شهر و روستا و معرفی لیست‌های انتخاباتی در این جریان مشهود است. جبهه اصولگرایان در این خصوص ضمن معرفی لیست داوطلبان حضور در شورای شهر تهران، لیست "خدمت" را تبلیغ می‌کنند و در کنار آن لیست جناح مقابل و عناصر اصلاح‌طلب را نیز مورد نقد و چالش قرار داده است.

۲) جریان اعتدال‌گرا و اصلاح‌طلب

یک روز مانده به مناظره تلویزیونی سوم نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری، فضای انتخاباتی جریان اصلاحات نیز به پیشواز آن رفته است. از پوشش دادن نامه‌های الیاس حضرتی نماینده اصلاح‌طلب مجلس و احمد توکلی چهره شاخص اصولگرا به روحانی تا توصیه‌های دیگر درباره چگونگی برخورد روحانی و جهانگیری با نامزدهای جریان رقیب در مناظره سوم از جمله نکات مورد اشاره است. انتقاد از ترکیب لیست اصلاح‌طلبان شورای شهر تهران و تأکید بر لزوم وحدت مضاعف اصلاح‌طلبان در انتخابات و همچنین تخریب و زیر سوال بردن عملکرد قالیباف از محورهای تبلیغی جریان اصلاحات و اعتدالی محسوب می‌شود.

۳) جریان احمدی‌نژاد

رسانه‌های حامی احمدی‌نژاد به خصوص کانال‌های تلگرامی آنها وارد فضای تندى علیه نهادهای کانونی نظام شده‌اند. به گونه‌ای که اکنون برخی از پیشران‌های آنها موضوع اعدام‌های سال ۱۳۶۷ را برجسته کرده و مورد نقد قرار می‌دهند.

۱- داده‌های این پژوهش مربوط به بعداز ظهر روز ۲۰ اردیبهشت تا ساعت ۱۲ روز ۲۱ اردیبهشت ۱۳۹۶ می‌باشد. این داده‌ها از مطبوعات، سایت‌های خبری، خبرگزاری‌ها، کانال‌های تلگرامی، صفحات شخصی توییتر و... احصاء شده است.

همچنین نقد ولی فقیه و متهم کردن نظام به رویکرد استبدادی از دیگر رویکردهای تند این جریان سیاسی محسوب می‌شود. احمدی‌نژادی‌ها ضمن نقد نظام به نامزدهای اصولگرا نیز حمله می‌کنند. رسانه‌های این جریان همچنین به شورای نگهبان و صداوسیما انتقادهایی وارد می‌کنند.

(۱) جریان شناسی اصولگرایان

(الف) خطوط کلی تبلیغی

- برجسته سازی استیضاح وزیر آموزش و پرورش به دلیل کشف محموله قاچاق در منزل وی
- آغاز تبلیغات انتخابات شورای اسلامی شهر و روستا
- تردید درباره پیروزی مجدد روحانی
- برجسته‌سازی موضوع مربوط به وزیر آموزش و پرورش به عنوان مصداق ورود به موضوع قاچاق وزرای کابینه
- تلاش برای جا انداختن شعار ۴ درصدی قالیباف
- ادامه تبلیغ مقوله ناتوانی و ناکارآمدی دولت یازدهم در حوزه مسائل اقتصادی

(ب) فراز و فرود تبلیغی

تبلیغ دولت اشرافی و ثروتمند، ضرورت استیضاح وزیر آموزش و پرورش به خاطر کشف محموله قاچاق لباس در منزل وی، تردید در پیروزی مجدد روحانی و ناکارآمدی دولت یازدهم در حوزه اقتصاد، تبلیغ شعار ۴ درصد قالیباف و آغاز تبلیغات انتخابات شورای نگهبان مهمترین خطوط تبلیغی جریان اصولگرا محسوب می‌شود.

(ج) سناریو خوانی

- (۱) انتقاد از اظهارات ساختارشکنانه حسن روحانی، در میتینگ‌های انتخاباتی ادامه خواهد یافت.
- (۲) عاجز معرفی کردن روحانی و دولتش برای حل مسائل اقتصادی و اجتماعی کشور از سناریوهای اصلی جریان اصولگرایان است.
- (۳) زیر ذره‌بین قرار دادن سبک زندگی وزرا برای یافتن شواهد ادعاهای خود مبنی بر ۴ درصدی بودن آنها همچنان خط تبلیغی این جریان است.
- (۴) موضوع استیضاح دانش‌آشتیانی توسط مجلس شورای اسلامی در رسانه‌های اصولگرا پیگیری می‌شود.
- (۵) تبلیغ لیست "خدمت" برای شورای شهر تهران ادامه دارد.

(د) محورهای تبلیغی

- تقبیح اظهارات ساختارشکنانه حسن روحانی در همدان و کرمانشاه
- برجسته سازی عدم تحقق وعده‌های اقتصادی دولت روحانی
- واکنش به دمیده شدن در شیپور دو قطبی سازی جامعه
- دولت روحانی تخریبگر داشته‌های دیگران. حمله به سپاه، ارتش، قوه قضائیه و توانمندی‌های نظامی کشورمان
- بکارگیری روش‌های پوپولیستی برای جذب قشر خاکستری و «مرددها»
- قدرت در دولت یازدهم طعمه‌ای برای رسیدن به اهداف دنیوی
- تکرار محور کارنامه بدون دستاورد دولت
- تکرار گزاره ناکامی و ناتوانی دولت در مهار رکود و بیکاری

ه) پیشران‌های سیاسی

- احمد توکلی در نامه‌ای خطاب به ملت ایران و حسن روحانی، اظهارات ساختارشکنانه اخیر این نامزد انتخابات ریاست جمهوری در میتینگ‌های انتخاباتی را مورد انتقاد قرار داد و نوشت: ضرر این سخنان، برای عاقبت شما به مراتب بیشتر از نفع کوتاه مدت احتمالی آن برای جنابعالی خواهد بود و شما را در آغاز مسیری قرار خواهد داد که برخی از پیشینیان با همین تصور در آن قدم گذاشته‌اند، مسیری که بیش از آنکه خوشنامی و عاقبت به‌خیری برایشان داشته باشد بدعاقبتی و بدنامی را برایشان رقم زد. (جوان آنلاین ۱۳۹۶/۲/۲۰)

- محمدنبی حبیبی دبیرکل حزب موتلفه اسلامی با اظهار تاسف از اظهارات آقای روحانی در همدان و ارومیه گفت: روحانی فضا را ملتهب می‌خواهد تا مطالبات مردم را پنهان کند. روحانی بر اساس نظرسنجی‌های اخیر به این نتیجه رسیده است که بدلیل عدم اجرای وعده‌های خود با ریزش رای روبرو است. لذا اطرافیان او گفته‌اند شما باید حرف‌های ساختارشکنانه بزنید تا بتوانید آرای مخالفین را هم جمع کنید. (تسنیم-۹۶/۲/۲۰)

- علیرضا زاکانی: در کشور چند خانوار مثل زمان قاجار وجود دارد مثلاً امروز می‌گوییم خانواده جهانگیری که چند هزار میلیارد پول دارند، مگر جهانگیری نگفت پدر من در معدن کار می‌کرده است پس این پول را از کجا آورده است؟ وی با تاکید بر اینکه جرم آقایان مدرک جعلی گرفتن است، افزود: ای کاش در این مناظرات پایان‌نامه آقای روحانی را بدهند تا یک دور از روی آن بخواند. (جوان آنلاین ۱۳۹۶/۲/۲۰)

- قالیباف: واقعیت این است که وضع اقتصادی مردم از سال ۹۲ تا کنون به مراتب بدتر شده است. (فارس نیوز، ۹۶/۲/۲۰)

- قالیباف: ما نمی‌توانیم به خاطر شما چشم از واقعیت‌ها و حقیقت‌های تلخی که دولت روحانی درست کرده است، برداریم و آنها را نبینیم. ما نمی‌توانیم این واقعیت‌های تلخ را که این ۴ درصدی‌ها بر این ملت تحمیل کرده‌اند را بیان نکنیم. من متاسفم این را بگویم که شما سایتی با عنوان کارورزی بالا می‌آوردید که این دزدی آشکار است؟ (فارس نیوز، ۹۶/۲/۲۰)

- قالیباف: اگر شما مدافع آزادی بودید، دستور نمی‌دادید که سایت سامانه ملی کار را فیلتر کنند، سایت کارانه را راه اندازی کردیم و دستور فیلتر آن را شما صادر کردید اما سایت دیگری برای خودتان به عنوان کارورزی بالا آورده‌اید که این یک دزدی آشکار است. (فارس نیوز، ۹۶/۲/۲۰)

- سعید جلیلی در گردهمایی حامیان رئیسی: یک سال و نیم از برجام می‌گذرد، ۱۰۰ میلیارد دلار کجاست؟ عده‌ای دچار آرزایر شده‌اند، تعهداتی را پذیرفتند و عمل کردند اما خودشان می‌گویند که آمریکا نه به روح و نه به متن برجام متعهد نیست. این دولت با استفاده از کلماتی در زمینه مذاکره از جمله تنش‌زدایی، لبخند و غیره مردم را فریب داد. این دولت نمی‌تواند برای جوانان اشتغال ایجاد کند ولی ملت می‌تواند آنها را تغییر دهند، در حوزه نفت و پتروشیمی سرمایه‌گذاری گسترده‌ای انجام شده و حتی با ایجاد کارخانه‌ها و صدور مجوز خط تولید آنها شکل گرفته است و با توجه به اینکه ظرفیت تولید صنایع پایین دستی ۱۶ میلیون تن است ولی در این سال‌های اخیر فقط ۲,۵ میلیون تن از ظرفیت‌ها استفاده شده و با این وجود همین ظرفیت استفاده شده ۲۰۰ هزار شغل ایجاد شده، چرا به این حوزه توجه نمی‌شود. (جوان آنلاین ۹۶/۲/۲۰)

و) مهمترین سوژه‌ها

- واکنش کارگران در چند اتفاق اخیر در برابر روحانی در حقیقت اعتراض علیه دولت اشرافیت بود. (وطن امروز ۹۶/۲/۲۱)

- فهرست لیست "خدمت" اعلام شد: مهدی چمران در نشست خبری لیست خدمت، اعضای این لیست را برای پنجمین دوره شورای اسلامی شهر تهران اعلام کرد. (وطن امروز ۹۶/۲/۲۱)

- پرونده فساد نفتی کرسنت را نخستین‌بار در مناظرات انتخابات ریاست‌جمهوری، سیدمصطفی هاشمی‌طبا مطرح کرد و از ضرر ۱۴ میلیارد دلاری ایران در این پرونده خبر داد. (وطن امروز ۹۶/۲/۲۱)

- سید مصطفی میرسلیم: ما می‌خواهیم ماجرای کرسنت را درست کنیم اما افرادی که مدعی حل این مسئله شدند، خودشان عامل ایجاد کرسنت هستند؛ کرسنتی که ضرر آن برای هر ایرانی ۲ میلیون تومان است. (وطن امروز ۹۶/۲/۲۱)

- به دلیل دوشغله بودن وزیر آموزش و پرورش و حضور او در شرکت خصوصی واردات کالا، بحث استیضاح وزیر آموزش و پرورش مطرح و به هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی تحویل شد. (وطن امروز ۹۶/۲/۲۱)
- عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس: استیضاح دانش آشتیانی به جریان افتاد. (وطن امروز ۹۶/۲/۲۱)
- مناظره انتخاباتی «عباس عبدی» و «پرویز امینی» در خبرگزاری فارس: عبدی: حمایت اصلاحات از روحانی مانند گذشته نیست. بدون تردید ظرفیت دو دوره‌ای شدن انتخابات وجود دارد/ امینی: ادبیات پرخاشگرانه روحانی نقطه ضعف سیاست ورزی اوست (فارس نیوز، ۹۶/۲/۲۰)
- باشکوه ترین سفرهای انتخاباتی متعلق به رئیسی است. (فارس نیوز، ۹۶/۲/۲۰)
- محمدنبی حبیبی: روحانی باید پاسخ دهد که چرا موضوع مهم قدرت دفاعی ما را به موضوعات کوچکی مثل برجام گره می‌زند تا از آن استفاده انتخاباتی کند. (تسنیم-۹۶/۲/۲۰)
- سید ابراهیم رئیسی هر روز مردم ما شاهد یک اختلاس و فساد هستند اما ما سامانه‌ای طراحی خواهیم کرد که به واردات، صادرات، بازرگانی، ثبت سفارشات را کنترل کند تا زمینه فساد از بین برود. (فارس نیوز، ۹۶/۲/۲۰)
- قالیباف: امروز خیلی خوشحال هستیم کسانی که تا دیروز خودشان جزو تندروها بودند امروز مدافع آزادی شده‌اند. (تسنیم-۹۶/۲/۲۰)
- طبق اطلاعات دریافتی، وزیر نفت دولت روحانی قرار است برای جلوگیری از گسترش ریزش آرای روحانی، به نیروهای قرارداد موقت صنعت نفت، وعده بدهد که همه‌ی آنها را در دولت بعدی "قرارداد رسمی" خواهد کرد. (تسنیم-۹۶/۲/۲۰)
- پرویز سروری در نشست خبری که به منظور اعلام اسامی لیست خدمت، با بیان اینکه وعده داده بودیم که لیست خدمت، لیستی متشکل از نیروهای انقلاب و متخصص شهری و به دور از مسائل سیاسی باشد، گفت: ما با این لیست و شعار «در خدمت شهر هستیم» وارد پنجمین انتخابات شورای شهر می‌شویم. (جوان آنلاین ۱۳۹۶/۲/۲۰)
- وبگاه انگلیسی در تحلیلی نوشت: اگر انتخابات ایران به عرصه تقابل زاغه‌نشینان برابر کاخ‌نشینان تبدیل شود، حسن روحانی بازنده خواهد شد. (کیهان ۹۶/۲/۲۰)
- اکنون این سؤال از آقای ناطق نوری در میان است که اگر ترور اخلاقی را زشت و پلشت می‌دانید و از به کارگیری آن علیه خودتان گله دارید چرا، امروزه که همین شیوه غیراخلاقی را با شدت بیشتری از سوی جبهه موسوم به اصلاحات و اعتدال شاهد هستید، نه فقط در برابر آن سکوت کرده‌اید بلکه به دفاع از آنها نیز برخاسته‌اید؟! (کیهان ۹۶/۲/۲۰)
- حضرت آیت‌الله نوری همدانی از مراجع معظم تقلید با بیان اینکه دروغ‌گویی، گمراه کردن مردم و تهمت زدن در هر جایی حرام است اما در این مسئله قبح بیشتری دارد، اظهار داشت: متأسفانه در تبلیغات انتخاباتی گاهی رفتارها و سخنان نادرستی دیده و شنیده می‌شود که شایسته نظام اسلامی نیست و کاندیداها باید از این گونه سخنان به شدت دوری کنند؛ البته در موضوع انتخابات ما فردی را تعیین نمی‌کنیم؛ اما مردم باید به اصلح رأی بدهند. (کیهان ۹۶/۲/۲۰)
- موفقیت رئیسی در نمایندگی کردن مطالبات اقشار محروم و مستضعف جامعه روحانی را ناامیدتر از همیشه نسبت به اقبال و اعتماد مجدد مناطق محروم برای روی کار ماندن دولت کرد، ناامیدی ای که رابطه مستقیم با سخنان نامربوط و در عین حال هیجانی روحانی در چند روز اخیر پیدا کرده است. (رجانیوز ۹۶/۲/۲۰)
- مسئله "رقیب هراسی" بر اساس گزاره‌هایی موهوم که سعی می‌کند آنها را بر محور آزادی تطبیق دهد را در پیش گرفته تا مانع از مشاهده دیوار بلندی شود که میان دولت او و محرومین ساخته شده است. (رجانیوز ۹۶/۲/۲۰)

۲) جریان شناسی اصلاح طلبان

الف) خطوط کلی تبلیغی

- تخریب و زیر سوال بردن عملکرد قالیباف
- القای تفرقه و آشفتگی در جریان اصولگرا

- تأکید بر لزوم وحدت مضاعف اصلاح طلبان در انتخابات
- تداوم هجمه‌ها علیه نامزدهای اصولگرا
- برجسته سازی ویژگی‌های روحانی نسبت به سایر رقبایش
- انتقاد از صداوسیما

ب) فراز و فرود تبلیغی

رسانه‌های اصلاح طلب در ۲۴ ساعت گذشته همچون روزهای قبل بر محورهایی مانند؛ تخریب و زیر سوال بردن عملکرد قالیباف، القای تفرقه و آشفتگی در جریان اصولگرا، تأکید بر لزوم وحدت مضاعف اصلاح طلبان در انتخابات، تداوم هجمه‌ها علیه نامزدهای اصولگرا، برجسته سازی ویژگی‌های روحانی نسبت به سایر رقبایش و انتقاد از صداوسیما تأکید داشتند.

ج) سناریو خوانی

- ۱- تداوم تخریب و هجمه علیه نامزدهای اصولگرا همچنان از سوی رسانه‌های اصلاح طلب پیگیری می‌شود.
- ۳- رسانه‌های جریان اصلاحات به نقد و بررسی لیست شوراهاى اصلاح طلبان تهران ادامه خواهند داد.

د) محورهای تبلیغی

- لزوم وحدت مضاعف اصلاح طلبان در انتخابات (روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۲/۲۱)
- تبلیغ گزاره چالش محضر چالش جدید قالیباف (روحانی با اقتدار می‌آید، روزنامه‌های شرق، اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۱)
- برجسته سازی ویژگی‌های روحانی نسبت به سایر رقبایش (جماران، فردای ایران، عصر اصلاحات، روحانی با اقتدار می‌آید ۱۳۹۶/۲/۲۱)
- انتقاد از صداوسیما (عصرسوم، روزنامه اعتماد ۲۰ و ۱۳۹۶/۲/۲۱)
- نقد برنامه مناظره‌ها از نظر شکلی (روزنامه شرق ۱۳۹۶/۲/۲۱)
- تأکید بر بی‌برنامگی نامزدهای اصولگرا (روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۲/۲۱)
- انتقاد از ترکیب لیست اصلاح طلبان شورای شهر تهران. (عصر اصلاحات، فردای ایران، عصرسوم، جماران، ایلنا، روزنامه‌های آرمان، شرق، اعتماد ۲۰ و ۱۳۹۶/۲/۲۱)
- تخریب و زیر سوال بردن عملکرد قالیباف (روحانی با اقتدار می‌آید، جماران، روزنامه‌های آرمان، اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۱)

ه) پیشران‌های سیاسی

- سعید حجاربان تئوریسین اصلاحات: روحانی بهترین اتفاق برای آینده قدرت در ایران است. اگر راست‌ها عقلانی عمل کنند باید ناز روحانی را بکشند تا رئیس دولت در ایران باشد. آن‌هایی که از روی ناآگاهی به شرایط موجود و آینده انتخابات را تحریم می‌کنند، باید بدانند که شرکت نکردن در این انتخابات چه معنایی پیدا می‌کند و چه آینده‌ای را پیش روی ما می‌گذارد. ویژگی مثبت روحانی این است که از یکسو سال‌ها دبیر شورای عالی امنیت ملی و در کنار نظامی‌ها بوده و از سوی دیگر لباس روحانیت دارد و دغدغه‌های آن‌ها را می‌شناسد. او تنها کاندیدایی است که با هر دو جریان می‌تواند کنار بیاید و از همین رو بهترین اتفاق برای آینده قدرت در ایران است. (جماران ۱۳۹۶/۲/۲۱)

و) انتقاد از نهادهای قانونی نظام

الف؛ صدا و سیما

- تاجگردون، عضو هیئت اجرایی مرکزی انتخابات ریاست جمهوری: مجموع عملکرد صداوسیما در ایام تبلیغات انتخاباتی رفتار مناسبی را نشان نمی‌دهد. این موضوع در جلسه هیئت اجرایی هم مورد بحث و بررسی قرار گرفت، اخیراً نیز برنامه طنزی پخش شد که تماماً نقد دولت فعلی و وزرا بود. صداوسیما باید رویکرد یکسانی نسبت به همه کاندیداهای انتخابات

ریاست جمهوری داشته باشد. اکثریت اعضای هیئت اجرایی انتخابات نسبت به عملکرد صداوسیما ابراز نگرانی کرده‌اند، اگر چه قانون در این زمینه قدری ابهام دارد و انتظار برخورد مناسب در کوتاه مدت را نداریم. (عصر سوم ۱۳۹۶/۲/۲۰)

- علی شکوهی فعال رسانه‌ای اصلاح‌طلب: برخی بداخلاقی‌ها جنبه حاکمیتی دارد. مثلا در یک برنامه صداوسیما کارشناسی دعوت می‌شود که مشاور یکی از نامزدهای ریاست‌جمهوری است. متأسفانه آن شبکه و آن برنامه و مجریان و کارشناسان آن را باید حامیان یک نامزد خاص دانست و طبعاً شایسته نیست که صداوسیما چنین رویه‌ای داشته باشد و عدالت تبلیغاتی و رسانه‌ای را مخدوش کند. (روزنامه اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- مهدی محسنیان‌راد، استاد ارتباطات: وقتی شنیدم گفته شده جامعه ما ظرفیت مناظره‌های دونفره انتخاباتی را ندارد، متوجه نشدم که آقایان بر اساس کدام یافته علمی در حوزه دانش ارتباطات به چنین بیانی دست یافته‌اند که برای من این قدر عجیب و غیرعادی است. شک دارم اگر مجموع مقالات علمی منتشر شده در این حوزه را جست‌وجو کنیم، مقاله‌ای بیابیم که در آن جوامع را براساس ظرفیت شنیدن مناظره‌های دونفره و چندنفره دسته‌بندی کرده باشد. در هر حال آقایان با تکیه به یک بیان غیرعلمی اما به‌ظاهر عالمانه، شیوه معمول و جهانی مناظره‌های دونفره این مقطع از انتخابات را کنار گذاشته و اقدام به خلق یک شیوه ارتباطی خاص و «من‌درآوردی» کردند که اگرچه دو بخش از آن اجرا شده، اما قضاوت دقیق و عالمانه درباره کارکرد، پیامدها و نقاط ضعف و قوت آن بدون یک پژوهش کامل و وقت‌گیر ممکن نیست. مثلا از یک‌سو باید با رویکرد تلفیقی کمی و کیفی هر سه برنامه را تحلیل محتوا کرد و با همان رویکرد، به شیوه آزمایشگاهی هر سه برنامه را در یک پنل کارشناسی نمایش داد تا معلوم شود که اینها با آن فتوای من‌درآوری چه بلایی بر سرشش کاندیدا و بینندگان درآوردند. (روزنامه شرق ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- فریدون صدیقی، روزنامه‌نگار و مدرس ارتباطات: در این مناظره‌ها، متأسفانه مصاحبه‌کننده (مجری برنامه) هیچ کوششی برای پیگیری پاسخ پرسش خود از مصاحبه‌شونده‌ها ندارد. به‌عنوان مثال اگر از کاندیدایی درباره مسئله فرهنگ سؤال می‌کند، مخاطب آن پرسش، خود را مختار می‌داند درباره هر چیزی که مایل است سخن بگوید به جز پاسخ به پرسش مورد نظر. این در حالی است که مصاحبه‌کننده این حق را دارد که اظهارات مصاحبه‌شونده‌ها را قطع کند، تذکر دهد و از آنها بخواهد فقط به پرسش مورد نظر جواب بدهند. وقتی که در این مناظره چنین اتفاقی نمی‌افتد، بیننده در واقع شاهد یک دورهمی خواهد بود که در آن، هر کاندیدایی بدون پایبندی به قاعده بازی، هر چه می‌خواهد می‌گوید. به عبارت دیگر، مصاحبه‌کننده در این مناظره‌ها، در حکم «وقت‌نگه‌دار» ظاهر شده، شبیه آنچه اغلب در مناظره‌های دانشگاهی شاهدیم. از نظر چگونگی برگزاری، به گمان من مناظره‌های سال ۸۸ بهتر از دو دوره اخیر بود. ما در آن دوره، شاهد مناظرات دوه‌دوبی بودیم. یعنی دو نامزد روبه‌روی هم می‌نشستند و درباره موضوعی واحد اظهار نظر می‌کردند و امکان درون‌کاوی و عمیق‌شدن بیشتر درباره موضوع مورد نظر فراهم می‌شد. مخاطب هم این فرصت را به دست می‌آورد که با آرا و افکار کاندیداها درباره آن موضوع، بیشتر و بیشتر آشنا شود. کنش‌ها و واکنش‌های مناظره‌کنندگان، خشم و مهر آنان مشهودتر بود. (روزنامه شرق ۱۳۹۶/۲/۲۱)

ز) مهمترین سوژه‌ها

- سیدفاضل موسوی فعال سیاسی اصلاح‌طلب: روحانی برای کسب آرای حداکثری و جلب اعتماد اقشار خاکستری باید با ارائه یک برنامه سودمند، علمی، اجرایی و دقیق برای آینده جریان رقیب را خلع سلاح کند و در دام حاشیه‌پردازی‌های کاندیداها نزدیک به دل‌واپسان و جریان تندرو اصولگرایان نیفتد، زیرا رقبای روحانی برخلاف رئیس دولت یازدهم اساساً برای اداره کشور برنامه‌ای ندارند. نهایت اینکه مردم اگر نسبت به برنامه یک دولت آگاهی و سپس به آن امیدوار باشند، به یقین انتخابی سودمند خواهند داشت. (روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- محمدرضا نعمت‌زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت: انتخابات به دور دوم نمی‌رسد و مردم مشارکت بالای ۶۵ تا ۷۰ درصد خواهند داشت. (روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- احمد شیرزاد فعال اصلاح طلب: لیست شورای عالی اصلاحات درباره شورای شهر تهران بعد از انتشار با واکنش‌های منفی و مثبتی از سوی اصلاح طلبان روبه‌رو شده است. حال که در شورای عالی اصلاحات بر روی ارائه این لیست توافق شده، نباید در تضعیف اقدام این شورا کوشید. اصلاح طلبان در شرایط فعلی هیچ چاره‌ای جز با هم بودن ندارند. باید کوشید که همه به لیست شورای عالی اصلاحات احترام بگذارند، زیرا در صورتی که دو لیست در انتخابات ارائه شود هیچ کدام از این دو پیروز انتخابات نخواهند بود، بلکه اصولگرایان در نتیجه این اقدام پیروز می‌شوند. اصلاح طلبان محکوم به توافق با یکدیگر هستند. (روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- حسین کنعانی مقدم، فعال اصولگرا در خصوص فهرست «خدمت» اصولگرایان گفت: ما لیست خودمان را که متشکل از احزاب همسو و زیر مجموعه جبهه ایستادگی است، تهیه خواهیم کرد و با نام لیست «همت» منتشر می‌کنیم. در این لیست سعی کردیم علاوه بر افرادی که دارای گرایش اصولگرایی هستند از کارشناسان امور شهری و اجتماعی استفاده کنیم. ما رایزنی‌های زیادی با آقای چمران برای رسیدن به لیست واحد انجام دادیم اما توقعات ایشان بسیار زیاد بود و ما نتوانستیم به تفاهم برسیم، ضمن آنکه قالیباف نیز در حال بستن لیست جداگانه‌ای است و پیش‌بینی من این است که در این انتخابات اصولگرایان با ۳ لیست شرکت خواهند کرد. (ایلنا، روزنامه‌های آرمان، اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- در بیانیه‌ای ۱۷۰ نماینده مجلس از روحانی حمایت کردند. (روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- کارنامه ۱۲ ساله شهرداری تهران به عنوان یک نهاد خدماتی با نقدهای فراوانی روبه‌روست. این در حالی است که نبود سیستم، برنامه، ضعف نظارت و کنترل درآمدها، مخارج و محاسبه بهای تمام شده خدمات و پروژه‌ها، دخل و تصرف غیر مجاز، ضعف و اشکال در پیاده سازی نظام مدون جمع اموال و دارایی‌ها، وضعیت نابهنجار اسناد مالکیت املاک و دارایی‌ها، از جمله تخلفاتی است که در گزارش حسابرسی‌های شهرداری تهران عنوان شده است. (روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- الیاس حضرتی نماینده اصلاح طلب مجلس در نامه‌ای به روحانی: اجازه ندهید رقیبان شما را از جاده اعتدال خارج کنند. (روزنامه اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- چالش محضر چالش جدید قالیباف؛ قالیباف دولت روحانی را دولت ۴ درصدی‌ها و وزرای کابینه را سرمایه‌دار خوانده بود. اکنون بیژن زنگنه در واکنش به این حرف شهردار تهران، پیشنهاد داد دارایی‌های‌شان را با یکدیگر معاوضه کنند! چالشی که اکنون به نام «چالش محضر» معروف شده است و وزیر راه و شهرسازی و وزیر اقتصاد نیز به آن پیوستند. (روحانی با اقتدار می‌آید، روزنامه‌های شرق، اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- تحقیق و تفحص از شهرداری از سوی نمایندگان مجلس دوباره کلید خورد؛ باید مشخص شود قالیباف جزو ۴ درصدی‌هاست یا ۹۶ درصدی‌ها؟ (روحانی با اقتدار می‌آید، روزنامه اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- اسدا... عسگر اولادی فعال اقتصادی اصولگرا وعده‌های انتخاباتی رئیسی و قالیباف را شعار می‌داند و با دودوتا چهارتای ذهنی‌اش آنها را زیر سوال می‌برد. می‌پرسد از کجا می‌خواهند یارانه‌ها را ۲۵۰ هزار تومان کنند و در ماه ۲۲۰ میلیارد تومان را بین مردم پخش کنند. معتقد است کاندیداهای انتخابات باید با مردم صادقانه حرف بزنند. البته با خنده تاکید می‌کند: «مردم هم می‌دانند کسانی که این وعده‌ها را می‌دهند فقط شعار می‌دهند و باوری به این حرف‌ها ندارند.» (روزنامه اعتماد ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- اسحاق جهانگیری در پاسخ به این که چرا در مناظره اخیر حضور کم‌رنگ‌تری داشت، عنوان کرد: «این کار تغییر استراتژی نبود؛ بلکه یک تغییر تاکتیکی بود تا دوستان یک‌دفعه موتور نسوزانند؛ اما من در مناظره سوم همانی را که هستم، نشان خواهم داد.» (عصر اصلاحات، روزنامه شرق ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- عارف در جمع نامزدهای شورای شهر تهران: قرار نیست برای تهیه لیست انتخاباتی آخرت‌مان را فدا کنیم/ هیچ‌گونه اعمال سلیقه‌ای صورت نگرفت/ نباید در بستن لیست انتظار معجزه داشت. (ایلنا، فردای ایران، جماران، عصر اصلاحات ۱۳۹۶/۲/۲۱)

- تندگویان سخنگوی فراکسیون اصلاح طلبان شورای شهر تهران: چرا دستگاه قضایی قبل از انتخابات نتیجه پرونده "املاک نجومی" را به مردم نمی‌گوید؟ ما هم اسنادی در اختیار داریم که نشان می‌دهد ممکن است ادعای قالیباف در مورد دارایی

هایش درست نباشد. ایشان چرا در این ۱۲ سال که شهردار تهران بوده، لیست داری‌های خودش و مدیرانش را ارائه نداده است؟ ایشان می‌توانست در تمام عزل و نصب‌هایش داری‌های تمام مدیرانش را اعلام کند. (جماران ۱۳۹۶/۲/۲۰)

- محمد هاشمی رفسنجانی: آقای روحانی اسناد و مدارک بسیار قوی از تندروها در رابطه با بعضی مسائل دارد که در صورت برملا شدن به شدت ضرر خواهند کرد، بنابراین دلیل عصبانیت این گروه چیزی جز وحشت از افشاگری‌های احتمالی در آینده علیه آنان نیست. تندروها به خوبی می‌دانند که اگر برخی از مطالب بر زبان آورده شود، حتماً مدافعان مردمی آنان در آرا خود تجدیدنظر خواهند کرد و مشارکت هم بسیار بالا خواهد رفت، بنابراین طبیعی است که نمی‌توانند این رفتار رئیس‌جمهور را تحمل کنند. (جماران، روحانی با اقتدار می‌آید، فردای ایران ۱۳۹۶/۲/۲۰)

(۳) جریان شناسی اعتدالیون

الف) خطوط کلی تبلیغی

- حمله به نامزدهای اصولگرا و متهم کردن آنها به بی‌برنامگی و پوپولیسم
- انتقاد از صداوسیما
- اتحاد اصلاح‌طلبان و اعتدالیون حول محور حسن روحانی
- خطر بازگشت به دوران احمدی‌نژاد
- خط نشان کشیدن برای آخرین مناظره و تهدید به افشاگری در صورت ورود رقیب به این حوزه

ب) فراز و فرود تبلیغی

جریان اعتدال‌گرا کماکان دستور کار معرفی خدمات دولت یازدهم، دعوت برای مشارکت حداکثری، هشدار درباره خطر بازگشت به گذشته (دوره احمدی‌نژاد) و تاکید بر اتحاد اصلاح‌طلبان و اعتدالیون حول محور روحانی را پیگیری می‌کنند. این جریان در تبلیغات خود بر فقدان توجه اقتصادی وعده‌های قالیباف و رئیسی، ناکارآمدی و بی‌برنامگی و عدم عزم جدی آنان برای مبارزه با فساد تاکید دارند. همچنین رسانه‌های اعتدالی ضمن انتقاد از صداوسیما و شورای نگهبان آنان را به جانبداری از آیت‌ا... رئیسی متهم کرده‌اند.

ج) سناریو خوانی

- ۱) تخریب نامزدهای اصولگرا همچنان در کانون توجه رسانه‌های این جریان به خصوص رسانه‌های مجازی قرار دارد.
- ۲) تشویق و ترغیب آرای خاموش و خاکستری به رای دادن به حسن روحانی از طرق مختلف ادامه دارد.
- ۳) تهدید به بازگشت گشت ارشاد، تندروها و امنیتی شدن فضای دانشگاه در صورت رای ندادن به روحانی همچنان از سناریوهای اصلی جریان اعتدالی است.

د) محورهای تبلیغی

- تبلیغ گزاره "نگذاریم ملت را مچاله کنند"، "ایرانیانی که در سال ۸۴ رای ندادند یک و نیم میلیون نفر بیش از ایرانیانی بودند که به احمدی‌نژاد رای دادند!"
- تبلیغ کمپین ۱+۱۱
- تبلیغ گزاره "این یک اتفاق ویژه است؛ روحانی ظهور کرده از همان افق ۹۲، آنهم در دقایق سازنده ۹۶"
- تبلیغ گزاره "منتظر یک مناظره داغ و جنجالی در روز جمعه باشیم"
- تبلیغ نمایه "اثبات سخن روحانی درباره رئیسی و قالیباف؛ دیوارکشی بین زنان و مردان در سخنرانی رئیسی+تصاویر"
- افزایش اختلاف در جامعه مدرسین حوزه علمیه بر سر حمایت از رئیسی.

ه) پیشران‌های سیاسی

- بخشی از سخنان روحانی در دیدار با ۱۷۰ نماینده مجلس: مردم در سال‌های ۹۰ و ۹۱ حالت یاس داشتند و نسبت به آینده و شرایط کشور دچار ابهام بودند. یک اقلیت که قدرتمند و توانمند بودند و امکانات در اختیار داشتند، تلاش بسیاری برای اخلاص در روند برنامه‌ها کردند. نمی‌گوییم برجام بدون ایراد است، اما این بهترین بود که امکان‌پذیر شد و در تاریخ برای چیزی که به دست آوردیم هرگز شرمنده نخواهیم بود و دنیا هم نخواهد گفت که ایران اشتباه کرده است. وعده‌های نادرست به مردم مانند اینکه یارانه را چند برابر خواهیم کرد، می‌تواند آثار نامطلوبی را به همراه داشته باشد. افزایش یارانه در ظاهر کاری غیرممکن نیست وی می‌توان با دریافت پول از بانک مرکزی آن را انجام داد اما نتیجه آن بوجود آمدن تورم بالا و ایجاد شرایطی مانند شرایط ونزوئلا خواهد بود. مقام معظم رهبری به من گفتند من از شما می‌خواهم که تورم تک رقمی شود من نیز قول دادم تا پایان کار دولت تورم تک رقمی شود. با تلاش‌هایی که انجام شد در سال ۹۵ تورم تک رقمی شد، این در حالی بود که مسئولان اقتصادی معتقد بودند تک رقمی شدن تورم صرفاً در سال ۹۶ امکان دارد. فلسفه انتخابات تقویت امید و اعتماد ملی است زیرا لازم است که مردم بیشتر به نظام معتقد شوند تا بتوانیم معضلات را حل و به سمت پیشرفت حرکت کنیم. شما نمایندگان می‌توانید بهترین قضاوت را نسبت به شعارهای انتخاباتی داشته باشید زیرا بر اقتصاد، برنامه و بودجه مسلط هستید. در عرصه انتخابات اراده خدا را هر چه که باشد می‌پذیرم و امیدوارم منافع مردم تأمین شود. (سایت خبری انتخاب-کانال‌های تلگرامی ستاد حسن روحانی، سحر و روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۲/۲۰)

- مهدی پازوکی اقتصاددان گفته است: مگر می‌شود مالیات نداد و از اقتصاد مقاومتی حرف زد؟ کسانی که با موتورسیکلت تردد می‌کردند و شعار ساده زیستی‌شان زبانزد خاص و عام شده بود، امروز در کدام مناطق شمالی تهران زندگی می‌کنند و فاصله حرف تا عمل برخی متاسفانه بسیار زیاد است. متاسفانه امروز کسانی دغدغه‌های اقتصادی را طرح می‌کنند که تجربه اثبات کرده، به هیچ عنوان مسئولیت پذیر نیستند. (کانال‌های تلگرامی ستاد حسن روحانی، سحر، روحانی با اقتدار می‌آید، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

و) انتقاد به نهادهای کانونی

الف) انتقاد از صدا و سیما

- روحانی در جمع نمایندگان: من از سال ۵۹ تا ۶۲ در صداوسیما مسئولیت داشتیم، از آقای رحمانی فضلی به عنوان کسی که در این نهاد مسئولیت داشته سوال کردم که آیا صداوسیما با توان کامل برای دعوت از همه مردم تلاش می‌کند یا خیر، پاسخ داد صداوسیما همه توان خود را برای دعوت از مردم برای حضور در رأی‌گیری را به کار نگرفته است. مقام معظم رهبری در این دوره نیز همانند سابق خواهان حضور حداکثری مردم در پای صندوق‌های رأی هستند، رهبری معظم انقلاب دعوت از همه مردم برای شرکت در انتخابات را به من نیز تکلیف کردند زیرا عقل و امنیت ملی اقتضاء می‌کند مردم پای صندوق‌های رأی حضور یابند. (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۰)

- غلامرضا تاجگردون عضو هیئت اجرایی مرکزی انتخابات ریاست جمهوری: مجموع عملکرد صداوسیما در ایام تبلیغات انتخاباتی رفتار مناسبی را نشان نمی‌دهد. این موضوع در جلسه هیئت اجرایی هم مورد بحث و بررسی قرار گرفت، اخیراً نیز برنامه طنزی پخش شد که تماماً نقد دولت فعلی و وزرا بود. صداوسیما باید رویکرد یکسانی نسبت به همه کاندیداهای انتخابات ریاست جمهوری داشته باشد، همه فعالیت‌های صداوسیما محدود به مناظره تلویزیونی نیست، بلکه باید به کل این برنامه‌ها توجه کرد. اکثریت اعضای هیئت اجرایی انتخابات نسبت به عملکرد صداوسیما ابراز نگرانی کرده‌اند، اگرچه قانون در این زمینه قدری ابهام دارد و انتظار برخورد مناسب در کوتاه مدت را نداریم. چند روز است پوشش فعالیت‌های رئیس جمهور را به شکل جداگانه نداریم البته اگر وزرا افتتاحی دارند باید نشان داده شود که این کار انجام نمی‌شود. در واقع می‌توان پوشش فعالیت‌های دولت را داشت. (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۰)

- محسن غروی‌ان مدرس حوزه علمیه قم: سانسور مستند روحانی از سوی صداوسیما تامل برانگیز است. تعجب کردم که چطور این سازمان حتی پخش مستند آقای روحانی که هم تایید شده شورای نگهبان است و هم سکان اداره امور کشور را

برعهده دارد، را بر نمی‌تابد و آن را حذف و سانسور می‌کند. همچنانکه دیدیم این عملکرد صداوسیما طی سالیان اخیر چگونه به اعتماد ملت نسبت به این رسانه آسیب رساند و بین خود و مردم فاصله انداخت. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)

ز) مهمترین سوژه‌ها

- رهبر انقلاب: هرکس کشور و امنیت را دوست دارد، رأی بدهد. کسی از رأی رهبری مطلع نمی‌شود، به کسی نمی‌گویم به چه کسی رأی بدهید (سایت‌های خبری انتخاب و آفتاب نیوز-کانالهای تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید، روحانی تنها نیست و سحر ۹۶/۲/۲۰)
- آخوندی دومین وزیر روحانی هم قالیباف را به چالش "محضر" دعوت کرد.^۱ (سایت‌های خبری آفتاب نیوز و انتخاب-کانالهای تلگرامی روحانی تنها نیست، روحانی با اقتدار می‌آید، سحر و ستاد حسن روحانی ۹۶/۲/۲۰)
- حسن روحانی دست عوض کرده؛ دقیقا همانی شده که هوادارانش انتظار داشتند. دیگر سکوت نمی‌کند تا رقبا هر آنچه بخواهند بگویند. حالا صدایش بلندتر از صدای همه شده است. رقبا را مبهوت کرده و بدنه اجتماعی منفعل شده‌اش را به وجد آورده است. (کانال تلگرامی ستاد حسن روحانی ۹۶/۲/۲۰)
- دانش آشتیانی وزیر آموزش و پرورش: به هیچ عنوان از روزی که وزیر شدم، دوشغله نبوده‌ام. (سایت‌های خبری آفتاب نیوز و انتخاب-کانال تلگرامی ستاد حسن روحانی ۹۶/۲/۲۰)
- محمود صادقی نماینده اصلاح طلب مجلس: طبق برنامه‌هایی که از قبل مدون شده بود این لیست بر اساس حوزه‌های تخصصی ۱۰ گانه اعم از محیط زیست، عمران، مدیریت شهری، حقوق و ... تایید شده است. ضمن آنکه اصل حضور زنان و مردان جوان در بدنه لیست اصلاح طلبان نیز از اولویت‌های حضور در انتخابات و جایگزاری افراد در این لیست بوده است. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۲/۲۰)
- وزیر اطلاعات: دستگیری معدنکاران گلستان یا اعضای خانواده آنان دروغ محض است. (کانالهای تلگرامی سحر و روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۲/۲۰)
- اعلام حمایت ۱۶۰ نماینده از روحانی (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۲/۲۰)
- دفتر آیت... مظاهری: ایشان در خصوص هیچ‌یک از نامزدهای ریاست جمهوری نظری ندارد. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۲/۲۰)
- فرماندار قم: نامزدهای انتخابات فضای معنوی مسجد جمکران و آیین معنوی نیمه شعبان را با مباحث انتخاباتی آلوده نکنند. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۲/۲۰)
- اکبر ترکان مشاور عالی رییس جمهور: متأسفانه برخی از نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری در مناظره‌ها و برنامه‌های افرادی و تبلیغاتی خود به نحوی صحبت می‌کنند که گویی تمامی آنانی که عمر خود را وقف انقلاب کرده و تلاش کردند دیگران خطاکار بودند و فقط خودشان منجی انقلاب و کشور و مردم است. (کانالهای تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- طیب نیا: انقلابی کسی نیست که وعده صدقه و یارانه بیشتر داده و هیاهو می‌کند! انقلابی کسی است که تولید مولد ایجاد کرده صادرات می‌کند و از وابستگی کشور کاسته و اقتصاد را تقویت می‌کند (سایت خبری انتخاب-کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- دومین شکایت حجت‌الاسلام حسن روحانی از حجت‌الاسلام سیدابراهیم رئیسی نامزد انتخابات ریاست جمهوری به کمیسیون بررسی تبلیغات انتخابات ریاست جمهوری ارسال شد. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- عرب سرخی عضو شورای مرکزی سازمان مجاهدین: روحانی محافظه کاری در مناظرات را کنار بگذارد. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- کواکبیان: تحقیق و تفحص از عملکرد شهرداری تهران بار دیگر کلید خورد و این طرح امروز به هیئت رئیسه مجلس ارائه شد. (سایت‌های خبری انتخاب و آفتاب نیوز-کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۲/۲۰)
- جهانگیری: نیازمند انتخاباتی پرشور اما بی‌تنش هستیم. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)

^۱ - پیشنهاد آخوندی برای معاوضه اموال خانوادگی / پس از آنکه شب گذشته بیژن نامدار زنگنه، وزیر نفت دولت روحانی اعلام کرد تمامی اموال خود و خانواده اش را با اموال قالیباف معاوضه کند امروز عباس آخوندی، وزیر راه و شهرسازی نیز با انتشار مطلبی در کانال تلگرامی اش قالیباف را به این چالش دعوت کرد. قالیباف در تبلیغات انتخاباتی اش وزرای دولت را به کاسب بودن متهم کرده بود و حالا در برابر یک چالش عملی قرار گرفته است

- محمد هاشمی رفسنجانی: روحانی اسناد و مدارک بسیار قوی از تندروها در رابطه با بعضی مسائل دارد که در صورت برملا شدن به شدت ضرر خواهند کرد، دلیل عصبانیت این گروه چیزی جز وحشت از افشاگری‌های احتمالی در آینده علیه آنان نیست. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می آید ۹۶/۲/۲۰)
- عبدا... رمضان زاده: قالیباف به دلیل سوابق نظامی که داشته استراتژی سرزمین سوخته را اجرا می‌کند. او چون می‌داند که در انتخابات پیروز نمی‌شود، تصمیم گرفته که به دلیل کینه‌ای که از روحانی از مناظرات قبلی به دل گرفته است همه دستاوردهای کشور را منفی جلوه دهد. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- سیف رئیس کل بانک مرکزی: برخی نامزدها به جای قدرشناسی از نظام بانکی، القاب نامناسب بکار می‌برند. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- علاءالدین بروجردی نماینده مجلس: شعار ۴ درصدی و ۹۶ درصدی رجزخوانی است، خیلی جدی نگیرید. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- ظریف: امروز هیاتی از وزارتخارجہ کانادا در ایران حضور دارد و این بحث را انجام می‌دهیم؛ دوشنبه شب در ادامه بحث-هایی که مدتی با کانادایی داریم، با وزیرخارجہ کانادا صحبت کردم. متأسفانه مقررات کانادا این است که رای گیری در اماکن دیپلماتیک انجام شود (سایت خبری آفتاب نیوز- کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- آیتا... نوری همدانی: دروغ گفتن، گمراه کردن مردم و تهمت زدن از سوی کاندیداها حرام است. نامزدی که دیگران را تخریب کند و دروغ بگوید اصلح نیست. (سایت‌های خبری انتخاب و آفتاب نیوز- کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- علوی وزیر اطلاعات: همکاران ما مطلع شدند که چند هزار تی شرت تولید شده است که چهار نمونه‌اش توسط وزارت اطلاعات کشف و ضبط شده است شعارهایی چون «خداحافظ دولت حرف»، «چهار سال رکود و بیکاری» و نیز یک نمونه هم به زبان انگلیسی نوشته است که من به روحانی رأی نمی‌هم (سایت خبری آفتاب نیوز- کانال‌های تلگرامی ستاد حسن روحانی و سحر ۹۶/۲/۲۰)
- جهانگیری: برای مناظره سوم آمادگی کامل داریم/ اگر دوستان در بحث‌های اصلی صحبت کنند ما هم در همان زمینه با آنها صحبت می‌کنیم و اگر به جاده خاکی زدند ما هم پاسخشان را می‌دهیم (سایت خبری انتخاب- کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می آید ۹۶/۲/۲۰)
- واکنش تند یاشار سلطانی به لیست اصلاح طلبان برای شورای شهر: انتقاد شدید از گزینش ابهام برانگیز پدرخواندگان و توقع از مردم برای اطلاعات و پذیرش صددرصدی! بدتر از نظارت استصوابی است! شورای نگهبان حق انتخاب حداقلی به مردم می‌دهد. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می آید ۹۶/۲/۲۰)
- مطهری: احمدی‌نژاد سلسله جنبان فتنه بود/ قطعاً شرایط این انتخابات با سال ۸۸ متفاوت است. (کانال تلگرامی سحر-سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۰)
- محمدجواد حق شناس: روحانی متفاوت‌تر از دو هفته پیش شده؛ او با روند تازه‌ای که شروع کرده، در همین مرحله نخست پیروز انتخابات خواهد بود/ مناظره سوم تکلیف آرای خاموش را روشن خواهد کرد/ اگر قالیباف کناره‌گیری کند، از او تشکر می‌کنیم؛ ۵۰ درصد آراء قالیباف به سید روحانی ریخته خواهد شد. (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۰)
- واعظی: نامزدها اطلاعات بخواهند ارائه می‌دهیم اما وارد حریم خصوصی نمی‌شویم. (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۰)
- مطهری: دانش آشتیانی تخلفی مرتکب نشده است/ برخی در آستانه انتخابات کارهای غیراخلاقی می‌کنند. (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۰)
- آیتا... مکارم: کاندیداها با سخنان امروز خود فردا را خراب نکنند/ صحنه رقابت انتخابات نباید به عداوت تبدیل شود. نامزدهای انتخابات زبان خود را کنترل کنند. (سایت‌های خبری آفتاب نیوز و انتخاب ۹۶/۲/۲۰)
- مطهری: برخی کاندیداهاى انتخابات ریاست جمهوری با طرح ادعاها و شعارهایی سطح رقابت انتخابات را پایین می‌آورند و اینکه به هر قیمتی کسی بخواهد رأی بیاورد اخلاقی نخواهد بود. (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۰)
- مسجدجامعی عضو شورای شهر تهران: آقای شهردار، فعالیت‌های فرهنگی من را به نام خودش در مناظره مطرح کرد. (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۰)

- دروغ‌گویی، تهمت و تخریب و جعل توسط دلوایسان برای پیروزی در انتخابات/ سوءاستفاده هواداران رئیسی از نام آیت‌ا... هاشمی و خاتمی+تصویر (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۰)
- واکنش به وعده‌های نجومی رئیسی و قالیباف؛ حیا هم چیز خوبیست/ هشدار مدیران اقتصادی کشور به مردم ایران؛ خطر در کمین است... (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۲/۲۰)
- اعلام حمایت آیت‌ا... صناعی از حسن روحانی در انتخابات ریاست جمهوری ۹۶ (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- نماینده مردم نطنز در مجلس: شعارهای پوپولیستی نگاه مردم را تغییر نمی‌دهد/ نگاه عموم مردم به دولت یازدهم مثبت است. (کانال تلگرامی روحانی تنها نیست ۹۶/۲/۲۰)
- رحیمی نماینده مجلس: رانت مالیاتی از هیچ نهادی برای مردم پذیرفتنی نیست. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- اشرف بروجرودی: گشت ارشاد در اختیار دولت نیست/ می‌خواهیم کسی اگر وزیر می‌شود، شایسته این پست باشد. (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- سید رضا اکرمی: نتیجه تقدس گرایی خانه نشینی یازده روزه بود (کانال تلگرامی سحر ۹۶/۲/۲۰)
- فاطمه دانشور عضو شورای شهر: آقای قالیباف، روز مناظره در باره خیریه امام رضا شفاف سازی کنید. (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۰)
- ری‌شهری: کاندیداها انصاف داشته باشند و کارهای خوب دیگران را قبول کنند (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۰)
- آیت‌ا... بیات زنجانی: هدف مخالفان روحانی، بازگشت به وضعیت دولت قبل است/ از دولت یازدهم حمایت می‌کنم. (سایت خبری انتخاب ۹۶/۲/۲۰)
- سعید لیلز اقتصاددان اصلاح‌طلب: هر زمان انتخابات تحریم شد، مردم ضرر کردند روحانی در مناظره‌های پیش رو باید روی مواضع خود و افشای پوپولیسم رنگ باخته و کهنه‌ای که با نهایت ناشی‌گری توسط کاندیداها مطرح می‌شود، تکیه کنند. اکنون ما روزی دو میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه نفت تولید می‌کنیم و در مجموع صادرات نفت خام و میعانات گازی ما تقریباً سه میلیون بشکه در روز است. کسانی که از صادرات نفتی ایران گله می‌کنند در واقع حرف دولت عربستان، عراق، روسیه و رقبای ایران از دهان آنها خارج می‌شود. (کانال تلگرامی سحر، ستاد حسن روحانی ۹۶/۲/۲۱)
- افزایش اختلاف‌ها در جامعه مدرسین بر سر خبر حمایت این تشکل از رئیسی/ برخی از بنیانگذاران جامعه مدرسین پشت رئیسی نایستادند/ حمایت آیت‌ا... مسعود خمینی عضو ارشد و قدیمی جامعه مدرسین از روحانی/ آیت‌ا... فاضل لنکرانی: من هم در جلسه رای گیری حضور نداشتم، اما اسم مرا هم برخلاف واقع نوشته‌اند. (سایت انتخاب، ۹۶/۲/۲۱)

(۴) جریان شناسی حامیان احمدی‌نژاد

الف) خطوط کلی تبلیغی

- حمله شدید به قالیباف و رئیسی.
- استفاده از موسیقی‌های سیاسی و غیرمجاز لوس‌آنجلسی در تولید کلیپ‌هایی که تصاویر و عکس احمدی‌نژاد بر روی آن تدوین شده است.
- حمله به صداوسیما.
- حمله به خبرگزاری فارس.
- حمله به شورای نگهبان.
- پیش کشیدن موضوع اعدام‌های تابستان ۱۳۶۷.

ب) فراز و فرود تبلیغی

حمله به نهادهای کانونی نظام همچون شورای نگهبان، صداوسیما و سپاه پاسداران از خطوط تبلیغی جریان حامی احمدی-نژاد در دو روز گذشته است. پیش کشیدن موضوع اعدام‌های تابستان ۶۷ و متهم کردن نظام به رویکرد استبدادی و نقد عملکرد و رفتار نامزدهای اصولگرا از دیگر خطوط تبلیغی احمدی‌نژادها محسوب می‌شود.

ج) سناریو خوانی

۱) حمله به نهادهای کانونی نظام همچنان خط اصلی تبلیغی جریان احمدی نژاد است.
۲) نقد رفتار و عملکرد اصولگرایان و نامزدهای آنها یعنی قالیباف و رئیسی در روزهای آینده نیز ادامه خواهد داشت.
۳) هر چند احمدی‌نژادها به اصلاح‌طلبان و دولت یازدهم انتقاداتی وارد می‌کنند اما به نظر می‌رسد آنها برای انتقام از جریان اصولگرایی به صورت ضمنی از اصلاح‌طلبان و حسن روحانی حمایت خواهند کرد.

د) محورهای تبلیغی

- هبه قالیباف به معاونانش
- بهره گیری از موسیقی‌های لوس آنجلسی و غیرمجاز برای محبوب نشان دادن احمدی‌نژاد .
- استوانه فتنه نامیدن مرحوم هاشمی رفسنجانی به خاطر تمجید او از رئیسی
- منجی خواندن احمدی‌نژاد و ناکارآمد جلوه داده اصولگرایان و اصلاح‌طلبان در حکومت‌داری.
- متهم کردن نظام به استبداد.
- پیش کشیدن موضوع اعدام‌های تابستان ۶۷

ه) پیشران‌های سیاسی

- عبدالرضا داوری در مطلبی با عنوان «توضیح درباره یادداشت "اعدام‌های تابستان ۶۷ در محک سیره علوی و قانون اساسی» نوشت: بازخوردهایی که پس از انتشار یادداشت "اعدام‌های تابستان ۶۷ در محک سیره علوی و قانون اساسی"، در برخی گروه‌های تلگرامی مشاهده کردم، دغدغه مندم کرد که از این یادداشت تحقیقی که چکیده‌ای از مطالعات چندساله‌ام در باب وقایع سال‌های پایانی دهه شصت بود، برداشت انتخاباتی شود و از آن له یا علیه برخی نامزدهای انتخابات پیش رو سوء استفاده نمایند که کاملاً با هدف اصلی اینجانب که گشایش باب گفتگوی علمی درباره یکی از وقایع ابهام‌آلود معاصر بود کاملاً در تباین و تضاد قرار داشت. لذا مطلب مذکور را فعلاً از کانال خود حذف می‌نمایم تا در زمانی مناسب که شائبه‌های سیاسی بر آن حمل نمی‌گردد امکان گفتگو در این حوزه غامض را مهیا نمایم. (کانال تلگرامی عبدالرضا داوری، ۱۳۹۶/۰۲/۲۰)

- عبدالرضا داوری همچنین در مطلبی دیگر با عنوان «اطاعت معقول؛ درس‌هایی از چالش شهید کاظم نجفی رستگار در برابر جهت‌گیری‌های امام خمینی(ره) در سپاه» نوشته است: در زمان جنگ، بودند کسانی که با پذیرش تفکر امام و انقلاب و حتی سرسختی در این پذیرش، اهل چون و چرا در سیاست‌ها و راهکارهای رهبری برای نیل به اهداف انقلاب بودند، اما متأسفانه فضای آن سالها به ایشان امکان بروز و ظهور نمی‌داد؛ سردار شهید کاظم نجفی رستگار فرمانده تیپ ۱۰ سید الشهداء یکی از همین‌ها است. شهید نجفی رستگار از نیروهای قدیمی سپاه بود که پیش از جنگ در درگیری‌های کردستان سابقه مجاهدت داشت و در جریان دفاع مقدس هم در مسئولیت‌های مختلف، خدمت کرده بود تا آنکه عاقبت، در ۲۵ اسفند ۶۳ در عملیات بدر، به شهادت رسید. آن شهید بزرگوار در اواخر حیات طویه خود، درگیر یک سلسله چالش‌ها و اختلاف دیدگاه‌ها بود تا آنکه این چالش‌ها نهایتاً " به واگذار کردن تمامی مسئولیت‌ها و منجمله فرماندهی تیپ ۱۰ سید الشهداء (و به تعبیری کنار گذاشته شدن وی از جانب بالائینها) انجامید اما او، بازهم، در لباس یک پاسدار معمولی، روی در جبهه نهاد و شهید شد. متأسفانه علیه شهید رستگار چنان جوی ساخته شده بود که حتی بعد از شهادت وی، این فضای سنگین همچنان

ادامه داشت. سال ۸۹ که به همت خانواده شهید، تاحدودی غبار فراموشی از چهره شهید رستگار کنار زده شد، همسر شهید، در مصاحبه با یکی از خبرگزاری‌ها بدین مضمون گفته بود که: وقتی بعد از شهادت کاظم، برای پیگیری پرونده او به بنیاد شهید رفته بودم گفتند که فلانی ضد ولایت فقیه بوده است! واقعیت این است که سردار شهید رستگار در شیوه ستیز با دشمن، با بخش‌هایی از فرماندهی وقت جنگ و (به نحو غیر مستقیم) با رهبری کشور (که به هر تقدیر، دیدگاهی، مقابل دیدگاه او را پذیرفته بودند) هم نوا نبود و از آنجا که نسبت به آینده انقلاب احساس مسئولیت می‌کرد، اینجا و آنجا از دیدگاه خود دفاع هم می‌کرد. پرسش اصلی و مورد تاکید در نوشته حاضر این است که کدام سازو کارها و کدام فرهنگ سیاسی در بالائی‌ها و پائینی‌ها راه را بر طرح دیدگاه‌های مختلف برای نیل به اهداف انقلاب می‌بندد و به سرعت و پشت درهای بسته، تصمیم اجماعی و غیر قابل بحث می‌گیرد و به شیوه‌های مختلف، آن تصمیم، یگانه تصمیم ممکن برای نیل به هدفی خاص قلمداد می‌شود یا به تصمیم یا سیاستی بشری در حوزه‌های مختلف سیاست خارجی سیاست اقتصادی و غیر آن دو، هاله‌ای از تقدس می‌بخشد و یا چرا "بیگانه" و "بی‌تفاوت" و "تجدید نظر کردگان در اصول"، راحت‌تر از "خودی متفاوت" تحمل می‌شوند و هم او، ناجوانمردانه در برابر انبوهی از هجمه‌ها که گاه حسادت‌ها و خرده حساب‌های شخصی هم بدان آمیخته می‌شود رها می‌شود و بلکه بایکوت و حذف هم می‌شود! به راستی آیا، برخی از آنها که متفاوت با شهید رستگار بودند و چون و چرا نمی‌کردند یا آنها که آتروز ناجوانمردانه یا از سر ناآگاهی انگ مخالف با امام و ولی فقیه به او می‌زدند ولایتی تر و پای کار نظام و انقلاب و راه امام بودند یا امثال شهید رستگار که به رغم انتقادات خود، ذره‌ای هم آب به آسیاب دشمن خارجی نریخت و با هیچ گروه غیر مکتبی و غیر خط امامی وارد جبهه مشترک نشد و همچنان تا نثار جان، در خط امام پایدار ماند و همه مرزبندی‌های مکتبی و انقلابی را محفوظ داشت و جهاد مقدس را هم ترک نگفت؟ به نظر می‌رسد با گذشت زمان بهتر می‌توان به این سوال جواب داد و مهمتر به این پرسش که از راه و رسم موصوف، بیشتر، سود عائد انقلاب و نظام شد یا ضرر؟ تردیدی نیست که در یک ساختار سیاسی، "اطاعت معقول" عنصری کلیدی است؛ اما اگر این اطاعت معقول، همراه با تامل و سنجشگری و چون و چرای منضبط نباشد، مفسده‌زا است. مقصود از این سطور، بازخوانی و قضاوت در برابر چالش‌های دوران دفاع مقدس نیست بل منظور، تقبیح یک روش است. آنچه باید مورد نقد و بازنگری قرار گیرد، روشی است که هر چون و چرایی در برابر تصمیمات کلان کشور و رهبری را مترادف با ضدیت با ولایت فقیه می‌انگارد و راه را بر تفکر و تامل و شیوه‌های اطاعت معقول می‌بندد. (کانال تلگرامی عبدالرضا داوری، ۱۳۹۶/۰۲/۲۰)

- عبدالرضا داوری که این روزها به شدت فعال شده است در مطلبی با عنوان «به بهانه چالش اعلام فهرست اموال / مالکیت پوششی» نوشت: یکی از کاندیداهای انتخابات ریاست قوه مجریه خواستار آن شده که در آخرین مناظره انتخاباتی، همه کاندیداها فهرست اموال خود را اعلام کنند. اعلام فهرست اموال همه مسئولین کاری پسندیده اما ناکافی است؛ تجربه چهار دهه اخیر نشان داده که بسیاری از مسئولین خدوم جمهوری اسلامی، با تاسیس مراکز وقفی و تحت عناوین امور خیریه، فرهنگی و اجتماعی موسساتی را خلق می‌کنند که تحت پوشش این موسسات، اموالشان را از "مالکیت اسمی" خود خارج کرده و به مالکیت موسسه مورد نظر انتقال می‌دهند و سپس با ساز و کارهایی که در اساسنامه این موسسات تعبیه می‌کنند، دسترسی خود و خاندانشان را به طور ابدی به اموال موسسه مزبور مهیا کرده و در عین حال اموال این موسسات را نیز از نگاه دست اندازی اغیار مصون می‌دارند؛ این ساز و کار پیچیده که از آن باید به ساز و کار "مالکیت پوششی" یاد کنیم به راحتی شرایطی را فراهم می‌کند تا مسئولین خدوم جمهوری اسلامی بتوانند در انتظار عمومی خود را انسان‌های فاقد مال و مالکیت معرفی کرده و در عین حال خود و خاندانشان از دسترسی به اموال سرشار نیز بهره مند باشند. (کانال تلگرامی عبدالرضا داوری، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

و) انتقاد از نهادهای قانونی نظام

۱) انتقاد از نظام

- عبدالرضا داوری در یادداشتی با عنوان «انتخابات آزاد و حکومت انتخابی، پایه انتظار مهدوی» نوشت: از چند دهه قبل بدین سو، تلقی متفاوتی از مهدویت در کشورمان ارائه شد. این تلقی، ریشه در محکومات اسلام و تشیع داشت. مرحوم دکتر

علی شریعتی، انتظار را مذهبِ اعتراض خواند و استاد شهید مطهری از قیام و انقلابِ امام مهدی (عج)، سخن گفت. در چارچوب این تلقی، اندیشه مهدویت عاملی بود برای دگرگونی در وضع موجود و جزئی از یک مسلک معقول و جامع، که زندگی آدمی را به سوی کمال هدایت می‌کرد و باورمندان به آن با قدمِ عقل و اختیار به آن می‌گرویدند؛ اما بعدها این "تلقی اصیل و در عین حال مترقی از مهدویت" از سه جهت آسیب دید: از جهت نخست، برخی روشنفکران مذهبی به خدشه بر اندیشه مهدویت و بلکه به نفی آن پرداختند. از جهت دوم، تلقی سنتی از مهدویت مجددا رونق پیدا کرد. در این تلقی، عناصر خیالی، احساسی، فردی و غیر اراده‌گرایانه در اندیشه مهدویت در فهم عامه، بیان روحانیت و تبلیغات رسمی مرکزیت پیدا کرد یا نقشی بیش از وزن شایسته خود پیدا نمود. و بالاخره جهت سوم را در رویکردی خاص به "ایده حکومت اسلامی" باید دید. مشکلی که در این زمینه رخ نمود، ناشی از اصل اندیشه حکومت اسلامی نبود، بلکه از تلقی خاصی از حکومت اسلامی و از جایگاه، ویژگی‌ها و اختیارات مدیریت حکومت نشأت می‌گرفت. متأسفانه در جریان انقلاب ۵۷، این "تلقی" به تدریج در جامعه ما سیادت پیدا کرد و عناصر نامطلوب آن، در گذر زمان افزایش یافت. بنابر این تلقی، بیش از آنکه "انتظار"، "مذهبِ اعتراض" باشد، دستمایه "حفظ نظام" موجود شد و بیش از آنکه از متولیان امور، نزدیک شدن به استانداردها و حرکت در سمت و سوی جامعه امام زمانی خواسته شود، از مردم خواسته شد که از ایشان به مثابه "نایبان موعود" اطاعت کنند. "انتظار مذهب اعتراض"، مستلزم چالش بنیادین با روابط واقعا موجود قدرت و بازسنجی تمام عیار این روابط و کوشش برای بهبودشان در داخل و خارج کشور و در سمت و سوئی متعالی است. در عرصه سیاسی، این بهسازی، مقتضیات فراوانی دارد که از جمله آنها "انتخابات آزاد"، "حکومت انتخابی"، "امکان گردش قدرت در تمام سطوح" و راه دادن به "عرصه غیر حکومتی فعال و در تعامل انتقادی با حکومت" است. (کانال تلگرامی عبدالرضا داوری، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

- عبدالرضا داوری در یادداشتی کوتاه با عنوان «ضدیت با استبداد؛ نقشه راه تداوم نهضت امام خمینی (ره)» نوشت: اگر مفهوم سلطنت را به صرف حکومت موروثی تقلیل ندهیم و آن را با تمام ابعاد و لوازم تاریخی در نظر آوریم، انتقال از روابط توحیدی به روابط سلطنتی و باز تولید عناصر و لوازم سلطنت تاریخی و لو در اشکال جدید، از جمله آسیب‌هایی است که جامعه اسلامی ما را آماج تهدید خود قرار داده است. "استبداد و اعمال قدرت غیرمسئولانه و نظارت ناپذیر" و "دیانت به اصطلاح سنتی مورد رضایت استکبار جهانی" دو جلوه مهم سلطنت و فرهنگ ملازم با آن، در زندگی امروز ما است. البته استبداد، تنها ناشی از سلطنت و صرفاً، "آفت حاکمان نیست، بلکه تمام مراتب نظام سیاسی و نیز گستره غیر حکومتی یا جامعه مدنی را هم می‌تواند معروض خود قرار دهد. با این وصف، در شرایط فعلی، هیچ نهضت عدالت خواهانه‌ای بدون درگیری الهی و توحیدی با بقایای سلطنت و منجمله استبداد، نمی‌تواند "تمام" باشد. از این رو همچنان باید برای تداوم و تکامل نهضت امام خمینی (ره)، شعار "ضدیت با استبداد" را در شمار شعارها و اصول راهنمای حرکتی تعالی جویانه، حفظ کرد. نقشه راه این "حرکت تعالی جویانه"، در شرایط کنونی ایران و جهان، عبارت است از: ضدیت با استعمار (به سرکردگی آمریکا، همیاری انگلیس و دیگر قدرت‌های سلطه‌گر جهانی و نقش آفرینی پایگاه منطقه‌ای آمریکا، رژیم صهیونیستی)، مبارزه با استثمار (خصوصاً استثمار ناشی از نظام سرمایه داری)، مبارزه با پیشواسالاری شرک آلود، مبارزه با استبداد و اعمال غیر مسئولانه، انحصاری و شبهه‌تولیت‌پر قدرت، مبارزه با التقاط چپ و راست، مبارزه با غریزدگی، مبارزه با ارتجاع و تاجر و قشریگری، مخالفت با حاکمیت نظامیان بر عرصه سیاسی. (کانال تلگرامی عبدالرضا داوری، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

۲) انتقاد از شورای نگهبان

- روزنامه کیهان در شماره امروز خود طی گزارشی، انتخاب مجدد حسن روحانی را مانع ظهور امام زمان (عج) دانست! رونوشت: حضرت آیت‌الله... جنتی و اعضای محترم شورای نگهبان جهت استحضار و پاسخگویی. (کانال تلگرامی عبدالرضا داوری،

۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

۳) انتقاد از صداوسیما

- #رسانه میلی خودش را برای #قالیباف و #رئیزی هلاک کرده، اما حاضر نیست به دکتر احمدی نژاد برای دفاع از خود تریبون بدهد. (کانال تلگرامی حامیان دکتر احمدی نژاد، یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۰)

ز) مهمترین سوژه‌ها

- فرمانده کل قوا: در انتخابات باید امنیت کشور به صورت کامل محفوظ بماند/ هرکسی از این راه تخطی کند قطعاً بداند سیلی خواهد خورد. (سایت و کانال تلگرامی دولت بهار، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

- مراسم جشن میلاد حضرت مهدی (عج) با حضور دکتر احمدی نژاد برگزار شد. (سایت و کانال تلگرامی دولت بهار، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

- سخنرانی استاد خسرو معتمد در مراسم جشن میلاد حضرت مهدی (عج) با حضور دکتر احمدی نژاد. (کانال‌های تلگرامی دولت بهار، یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

- اگر فقط آقای روحانی و آقای رئیزی در انتخابات حضور داشته باشند به چه کسی رای می‌دهید؟ ۴۷,۷ درصد آقای روحانی، ۳۸,۷ درصد آقای رئیزی به نقل از ایسپا. (کانال‌های تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۰)

- رحمت ا... حافظی: تخلفات قالیباف بسیار بیشتر از تخلفات کرباسچی است! ولی یک جناح سیاسی نمی‌گذارد محاکمه بشود! (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۰)

- احمدی نژادی‌ها خطاب به حجت الاسلام رئیزی و قالیباف؛ تزویر امانتان می‌دهد تا رای تان را جمع کند و بعد از رای آوردن گردنتان را خواهد شکست!! (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۰)

- مرحوم طالقانی: می‌ترسم روزی برسد که غارت بیت‌المال و فقر، عادی و به دو تار موی زن حساس بشوند/ علم‌الهدی: بدحجابی گناهی بزرگتر از اختلاس است. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۰)

- معتقدم یکی از مهم‌ترین دستاوردهای حضور دکتر احمدی نژاد، "شفافیت" در کشور و مواضع افراد بود! (کانال‌های تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۰)

- ضرب و شتم یک دانشجو توسط قدیری ابیانه نماینده اصولگرایان در مناظره. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

- خبرگزاری مدعی ولایتمداری و انقلابی‌گری آنچنان باذوق و افتخار تعریف استوانه فتنه (هاشمی رفسنجانی) از رئیزی را منتشر می‌کند گویی امام زمان از رئیزی تعریف کرده، این هم دلیلی دیگر بر اینکه همه این جریانات و ۶ نامزد سرو ته یه کرباسند. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

- دوباره باز خواهیم گشت/ خواننده داریوش اقبالی/ دولت بهار، در بهار مهدوی باز خواهد گشت.^۱ (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

- غرضی: اصلاح‌طلبان بلد نیستند دولت را نگه دارند و اصولگرایان بلد نیستند مردم را نگه دارند. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

- ۷۵ درصد کل برج‌های ساخته شده در دوره قالیباف در کوچه ۶ متری‌های تهران است! این یعنی ضوابط ایمنی و ترافیک در حد صفر! یعنی مجوزهای غیر قانونی برای ۴ درصدی‌ها! (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

- علی دایی: مناظره‌ها را ندیدم و نمی‌بینم چون رای من از قبل مشخص است/ کسانی که از جامعه ۴ درصدی و ۹۶ درصدی می‌گویند خودشان جزو همان ۴ درصدی‌ها هستند. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

- رئیزی پیشنهاد مناظره داد!! یه سوال از رئیزی: آیا خود حاضر هستید با دکتر احمدی نژاد بخاطر تهمت‌هایی که زدید مناظره کنید؟ (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)

۱- پایگاه اطلاع‌رسانی دکتر احمدی نژاد کلیپی تهیه و منتشر کرده است که در آن خواننده سیاسی فراری داریوش اقبالی ترانه می‌خواند و تصاویر و عکس‌های احمدی نژاد پخش می‌شود. شعر این کلیپ بدین شرح است: دوباره باز خواهیم گشت در گلخانه‌ها را باز خواهیم کرد تمام آسمان را آبی پرواز خواهیم کرد/ تو را در کوچه‌های کودکی آواز خواهیم کرد/ دوباره باز خواهیم گشت تمام قفل‌ها را باز خواهیم کرد/ از آنجایی که ماندم ناتمام آغاز خواهیم کرد/ تو را ای خانه بر آب تو را از تشنه سیراب تو را آباد خواهیم کرد تو را هر لحظه و هر جا ...

- دکتر احمدی نژاد: به ما می گویند شما منحرفین ما منحرفیم یا شما که حقوق ۸۰ میلیون ایرانی را زیر پا می گذارید.
#رئیس. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)
- سخنرانی مهندس رحیم مشایی و حمید بقایی در مراسم جشن میلاد حضرت مهدی (عج) با حضور دکتر احمدی نژاد.
(کانال های تلگرامی دولت بهار، یاران دکتر احمدی نژاد، ۱۳۹۶/۰۲/۲۱)